

Vergaderjaar 2015–2016

31 289

Voortgezet Onderwijs

Nr. 318

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juni 2016

Met uw brief van 19 mei 2016 zond u mij het stenografisch verslag van uw ordedebat op die dag, waarin verzocht wordt om een brief over het gebruik van examentrucjes bij het centraal examen (Handelingen II 2015/16, nr. 85, Regeling van werkzaamheden). Hierdoor zouden leerlingen de taal niet meer leren, maar slechts oefjes om het juiste antwoord op de multiple choice vraag te krijgen. Met deze brief voldoe ik aan uw verzoek. Ik heb daartoe het College voor Toetsen en Examens (CvTE) gevraagd te reageren. Deze reactie treft u hieronder aan.

In de uitzending van RTL-nieuws van woensdag 18 mei 2016 is aandacht besteed aan het gebruik van examentrucjes door examenkandidaten bij de centrale examens moderne vreemde talen Duits, Engels en Frans. Deze trucjes zouden in examentrainingen worden aangeboden zoals die van de Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL) voor havo en vwo. Het CvTE is naar aanleiding van dit signaal voor de centrale examens 2016 nagegaan in hoeverre het geven van deze door RTL als trucjes getypeerde leerstrategieën, het kandidaten mogelijk maakt om zonder dat er sprake is van tekstbegrip tot het juiste antwoord te komen. In een eerste analyse werd duidelijk dat dit laatste voor het beantwoorden van de vragen van de centrale examens 2016 niet mogelijk is. Voor het juist beantwoorden van de vraag moet de kandidaat altijd de relevante passage in de tekst lezen en begrijpen.

Zoals aangekondigd in het nieuwsbericht van donderdag 19 mei heeft het CvTE hierover ook contact gehad met SSL. Uit dit contact werd duidelijk dat SSL examenkandidaten leesstrategieën aanleert. Deze strategieën helpen examenkandidaten sneller de gevraagde informatie uit de tekst te halen. Ook geeft SSL kandidaten tips over hoe je de verschillende antwoordopties met elkaar in een meerkeuzevraag kunt vergelijken met de bevroegde tekstpassage eraan. Hierbij biedt de stichting woordenlijsten aan met signaalwoorden en andere woorden die zowel in de

examenteksten als in de examenvragen veel voorkomen. Deze woordenlijsten zijn ook in te zien op de website van SSL.

Het aanleren van leesstrategieën en het werken met signaalwoorden of andere kenmerkende aspecten van een tekst is onderdeel van het reguliere moderne vreemde talenonderwijs. Het bewust toepassen van een leesstrategie kun je als een trucje ervaren, maar dit is dan wel een «trucje» dat het tekstbegrip ondersteunt in lijn met het toetsdoel van de centrale examens moderne vreemde talen.

De examenmakers zijn zich van het onderwijs in leesstrategieën en de toepassing ervan bewust. Bij de bevraging van de teksten zorgen zij er echter voor dat kandidaten voor het goed beantwoorden van de vragen ook de teksten en/of tekstpassages daadwerkelijk moeten begrijpen. Dit neemt niet weg dat leesstrategieën een kandidaat goed kunnen helpen bij het doorgronden van een tekst.

Het CvTE heeft mij aangegeven de examenmakers bovenstaand punt nogmaals onder de aandacht te brengen. Tot slot zal het CvTE contact zoeken met de docent in de betrokken uitzending, om van haar te horen hoe het centraal examen aan draagvlak zou kunnen winnen.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker